

EDINOST

Izjava vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: 11. ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Čodina. — Lastnik koncesije lista: „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.—. — Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema Inzeratni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Uprava in Inzeratni oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška št. 20. Poštoupravilnični račun št. 841.652. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 30. (Kor.) Uradno se javlja: Italijansko bojišče. — Južno Morija so konjeniške napadane čete naslobole neko sovražno oporišče in ujele del posade. Tudi v dolini Conceli uspešno gibanje naših napadalnih čet. Na planoti Sedmih občin je bojno delovanje znatno oživilo. Pri Asiagu in severno Col del Rossa je izvršil sovražnik po srditi topovski pripravi več sunkov, ki so bili odbiti deloma z ognjem, deloma s protisunkom. Včeraj zjutraj so naša velika letala napadla kolodvor v Montebelluni in zmetala nanj 50 bomb.

Albanija. — Nobenih večjih bojnih dejanj.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 30. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta in generala Bochna: Boji v srednjem ozemlju na obeh straneh reke Lys in severno Scarpe. Jugovzhodno Arrasa so bili sovražni oklopjaki in pehota pri pohodu na bojišče uspešno sprejeti od artiljerije in bojnih letalcev. Okoli polnočne je sovražnik obnovil svoje napade. Njihovo težišče je bilo včeraj južno ceste Arras—Cambrai, iz Cherisya in Fontaina in proti Hendecourtu ponovno navallujočega sovražnika smo po hudem boju odbili. Dalje južno so vdrl Angleži v Bullecourt in Rieucourt. V prekinjek premestnih jarkih in llistih poljih prejšnjih bitk so se vršili tu srditi boji. Rieucourt je bil zopet iztrgan sovražniku in zavzet zopet tudi vzhodni del Bullecourta. Popoldne je razširil sovražnik svoje napade do severovzhodno Bapauma. Razbili so se večjonoja že v našem ognju. Iz St. Legerja in Morja je sovražnik petkrat zama napadel. Številni oklopjaki so bili uničeni.

Severno Somme smo v zvezi z južno reke izvršili operacijami umaknili obrambo v črto vzhodno Bapauma — severozapadno Peronna. Sovražnik je sedel včeraj obotavljaje preko črte Bapaume—Combes—Maurer.

Med Peromom in Oiso pehotni boji na zapadnem bregu Somme in prekopa. Močni napadi, ki jih je izvršil sovražnik jugozapadno Nesle in iz Noyona proti našim novim črtam severozapadno mesta, so bili zavrnjeni severozapadno mesta.

Ob Alletti so se ustalili Francozi zapadno Folembraya v neznatni globočini na vzhodnem bregu reke. Med Alletto in Aisno so skupno z Amerikanci obnovili svoje napade. Med Pont St. Mardom in Chavignyem so od ranega jutra navalljevali na naše črte. Oklopjaki so drveli vedno iznova pred gostimi napadalnimi valovi pehote. Devinski, hanoveranski, turinski in gardni polki so z dvojno premotjo izvedene težke napade sovražnika popolnoma izjalovili. 72 oklopjakov je bilo uničenih. Podčastnik Kropmeier in poddesetnik Manksle in Schlottau prvega oddelka stropin 1. gardnega polka so skupno uničili pet tankov, pešpik št. 163 pa 20. Francozi so doživeli tu včeraj težek poraz. Njihove izgube so izredno velike. Napravili smo ujetnike 10 raznih divizij.

BEROLIN, 30. (Kor.) Večerno poročilo: Veliki angleški napadi na široki fronti jugovzhodno Arrasa so se izjalovili. Kraljevni boji jugovzhodno Noyona in ob Alletti.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 28. (Kor.) Pri Bitolju, na več točkah v kolenu Černe in vzhodno Dobrega polja je od časa do časa naraslo obojestransko topovsko delovanje. Od Hume do Vardarja povišano bojno delovanje. Neki grški oddelček se je polžuval približati našim jarkom južno Hume, a je bil takoj preganjan. Angleške stotnije so večkrat zaporedoma po srditi topovski pripravi napadle naše sprednje oddelke v Alčak Mahle in pri Segerovu, a so bile odbite z izgubo, se predno so prišle do naših žičnih ovir. Vzhodno Vardarja, pri vasi Matkevo, topovski ogenj, na katerega so naše baterije živahno odgovarjale.

TURŠKO.

CARIGRAD, 18. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Od obale do Jordana je neznatno bojno delovanje. Na vzhodnem bregu Jordana srdito sovražno topovsko

streljanje. Sumek vstajev južno Tebuka se je po dolgem boju izjalovil vsled hrabrega zadržanja naših oddelkov in došlih ojačen. Na ostalih frontah nič novega. Sovražni letalci so metali v noči na 28. t. m. bombe in letake hujšajoče vsebine na Carigrad. Povzročena je bila jako majhna škoda. En otrok je bil ubit, 11 oseb ranjenih.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

29. avgusta. — V dolini Conceli v Judikarijah je sovražnik po močnem streljanju napadel naše postojanke, a je bil gladko ustavljen od naših sprednjih oddelkov, ki so prešli takoj v protinapad, pogнали sovražnika v beg in mu prizadejali več izgub. Na severnih vzhodnih Altissima in severno Col del Rosso so bili sovražni poizvedovalni oddelki od naših patrulj napadeni in razgnani.

Francoško uradno poročilo.

28. avgusta pop. — Tekom noči so francoske čete, ki so sedaj v dotiki s severnimi zadnjimi oddelki, nadaljevale svoje prodiranje. Severno in južno Avre smo zasedli Chaulnes, Omicourt, Balatre, Reigleise in Verpilliers. Dalje južno smo vdrl v gozd pri Crapeaumesnilu in zavzeli Olves. Danes zjutraj smo nadaljevali prodiranje. proti Sommi. Severno Avre smo dosegli črto Lcourt—Potte—Mesnil—Nesle. Od včeraj smo zopet osvojili 30 vasi. Na gotovih točkah smo napredovali 12 km globoko.

Angleško uradno poročilo.

28. avgusta. — Severno Aisne so napredovale naše čete v zvezi s francoskimi do železnice zapadno Givencourta in ujele 250 mož. Ob Vesli so kraljevni napadi sovražnika prisilili naše prve čete, da so izpraznile Bazoches in Fismette.

27. avgusta. — Danes zjutraj so naše čete v bojih ob Scarpi premagale odpor sovražnika v stari fronti obrambne črte, ki je držal od ofenzive 21. marca. Kanadske čete so vdrl globoko v nemške postojanke med rekama Sennée in Scarpe in so zavzele Cherisya, Vis en Artois in gozd Lestart. Na desnem krilu so kanadske in škotske čete prekoračile Sennée, zavzele Fontaine les Croisilles, se ustale pri zunanji utrdbi južno vasi in ujele več sto mož. Severno Scarpe so zavzeli škotski bataljoni Rocux, srč Greenland in Gavrelle. Angleške čete so v težkih bojih odbile celo vrsto močnih protinapadov nemških divizij, ki so prispele šele pred kratkim na bojno fronto. Naše čete so zavzele vas Beaumatre in napredovale tudi na raznih točkah med to vasio in Croisillesom. Tudi južno Bapauma so walske čete zopet pridobile na prostoru. Za Sommo so avstralski, angleški in škotski bataljoni prisilili sovražnika, da se je umaknil na vsej napadni fronti. Naše čete so dosepele na planoto vzhodno Mericourta in zavzele Fontaine les Sappys in gozdove med tem krajem in Sommo in ujele par sto mož. Tudi Verdandovillers je v naših rokah.

28. avgusta zjutraj. — Včeraj so zavzele naše čete južno Somme Poucaucourt, ki ga je sovražnik srdito branil s strojinami. Severno Somme smo zasedli glavni del gozda Ffonesca in ujele množino pruskih gardistov. Južno Scarpe so izboljšale čete prve armade svoje postojanke na obeh straneh ceste Arras—Cambrai in dosepele do Haucourta in Boirry Notredama. Severno Scarpe so bili včeraj popoldne ob progi Arras—Douai izvršeni srditi sovražni protinapadi, ki so potisnili naše sprednje črte za par sto metrov nazaj od starih nemških jarkov, kjer so se potem razbili.

LONDON, 29. (Kor.) Reuter poroča, da so Angleži danes na fronti sedmih milj med Bullecourtom in Scarpo napredovali za eno miljo.

Amerikansko uradno poročilo.

29. avgusta. — Severno Aisne so napredovale naše čete v ozemlju Juignya klub odporu sovražnika. Naše patrulje so bile jako delovne ob Vesli in v Woevri in so ujele več mož.

VELIKE BITKE NA ZAPADU.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolff poroča: Velika bitka na zapadu se nadaljuje z nezmanjšano srditostjo in silni sovražnik, da mora svoje vsak dan močno razredene skupine, napolniti z novimi četami. Angleži tudi osmi dan velike bitke klub napadom v masah niso na nobeni točki dosegli imenovanja vrednega uspeha. Vse posebnega načina boja Angleži nikdar ne vedo, ali mislijo Nemci sprejeti njihove napade, ali pa jim taktično brezpomembno ozemlje prepustiti brez boja. V že davno od Nemcev opuščeni odsekih tipajo Angleži le previdno in jih slabotne nemške patrulje s par strojinami zadržujejo kar po pol dneva. Na drugi strani se razbijajo sovražne kolone ob pripravljenih nemških postojankah in doživljajo v ognju strojin in baterij težke izgube. Vse, kar so Nemci v sommski pokrajini tekmo svojega zadnjega prodiranja zgradili iznova, se uničuje po načrtu. Glavno breme v boju za to brezpomembno pustnjo nosijo slejkopre avstralske divizije. Ravnotako malo uspeha, kakor Angleži, so imeli dne 28. t. m. s podporo Amerikancev napadajoči Francozi se-

verno Aisne. Zastavitev na stotine tekmo preteklih let izgotovljenih tankov naj bi zanjčila uspeh. Nada se ni izpolnila. Nemška obramba postaja vedno bolj kos tankom. Pehota, obrambni topovi in oklopni vozovi so se znatno izpopolnili v odbijanju in uničevanju novega sovražnega bojnega sredstva. Število ujetnikov iz bojev pri in vzhodno Fismesa dne 27. t. m., pri katerih so imeli Amerikanci težke izgube, se je zvišalo na 6 oficirjev in 120 mož.

GIBANJE NAŠIH LETALCEV OB ADRIJI.

DUNAJ, 30. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Delovanje naših pomorskih letalcev je bilo tudi v preteklih dneh naperjeno proti ob italijanski obali ležečim središčem sovražnih letalskih sil. Močno je trpelo zlasti mornariško letališče Poviglia pri Benetkah. Naši izredno nizko leteči pomorski letalci so dosegli v Povigli na zrakoplovnih lopah, letalskih hangarjih in mnogih drugih objektih tega kompleksa več zadetkov z bombami in so se borili z nasprotnikom s strojinami.

Dne 23. t. m. zvečer so poškodovale naša pomorska letala že večkrat porušeno in od sovražnika zopet zgrajeno zrakoplovno lopo v Jესiju. Angleška letalstva postaja pri Otrantu je bila v noči od 26. na 27. t. m. z dobrim uspehom obmetana z bombami. Pri vseh akcijah smo izgubili le dve letali. Tudi sovražno letalsko delovanje je bilo jako živahno. V zgodnjih jutranjih urah 23., 24. in 29. t. m. so metali sovražni letalci bombe na Pulo in okolico, pri čemer je tvoril en sam zadetek ves uspeh vseh treh akcij. Sovražni letalski napadi na Kurčolo, Lastvo, Sv. Ivan Medovanski in Drač, izvršeni med 22. in 26. avgustom, niso povzročili nobene škode. Napad na kotorski zaliv so prepustili italijanski letalski angleškim letalom, ki pa so pri nemškem napadu dne 23. t. m. izgubili od 4 letal dve, ki ste bili sestreljeni od naših mornariških in armadnih letal, naker ste padli v morje. Letalski napad je zahteval 4 človeške žrtve; stvarna škoda je majhna.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 30. (Kor.) V severnih vodah so potopili naši podvodniki zopet 16.500 ton, med drugimi v topovskem boju neko podvodniško past v obliki jadrnice.

IZ RUSIJE.

Protestna nota neutralske holjševiski vladi.

KIJEV, 28. (Kor.) Glasom listov so izročile neutralske države sovjetski vladi povodom velikih aretacij častnikov v Moskvi in Petrogradu protestno noto, v kateri groze s preklicom asilne pravice za boljševške zastopnike v neutralskih državah. — Iz Rusije vračajoči se Ukrajinci poročajo, da odvzemajo sovjetske oblasti na mel carsko zlato in je zamenjujejo z zlatom Kerenskoga.

ARETACIJA GENERALA ODINCOVA.

KIJEV, 27. (Kor.) Vojaški izvedenec ruske mirovne delegacije v Kijevu, general Odincov, je bil v Moskvi aretiran in izročen radi udeležbe pri maši za carja v Kijevu revolucionarnemu tribunalu.

RUSIJA IN DONSKA REPUBLIKA.

KIJEV, 29. (Kor.) Neko armadno povelje atamana ugotavlja skoro popolno osvoboditev donskega ozemlja in opozarja na potrebo, da se meja donskega ozemlja pred novimi napadi zavaruje z zasedenjem nekaterih važnih sosednjih železniških križišč in mest.

Boljševiško poročilo s front.

MOSKVA, 28. (Kor.) Naše čete so zasedle Jekaterinodar in postajo Tihoreckaja. V Vladivostoku so se kozaki in častniki dvignili proti sovjetski vladi. Ves delavski oddelček se je kakor en mož uprl proti protirevoluciji. Vstaja je pollačena. Premagani uporniki po pobegnili.

MOSKVA, 28. (Kor.) V Turkestanu, na fronti Asabada smo zopet izvajali veliko zmago.

Pomenju glavnega stana je te dni pričakovati zavzetje Asabada, kar bi pomenilo likvidacijo protirevolucionarne vstaje. Na transkaspiski fronti držimo osvojene točke. Razpoloženje belih gardistov je jako slabo. V ozemlju Kazana se vrše srditi boji.

VLADIVOSTOK, 28. (Kor.) Na fronti ob Usuriju je izvršil sovražnik obupne in močne napade.

Bojev so se udeležile vse čete zaveznikov, razven Amerikancev. Ubilih je bilo okoli 300 sovražnikov. Japonci so nosili glavno breme boja. Osvojili so dva oklopna vlaka in več poljskih topov.

NOVA NEMŠKO-RUSKA MIROVNA POGODBA.

DUNAJ, 30. (Izv.) »Neues Wiener Abendblatt« poroča iz Berlina: Po novem miru

z Rusijo ruska država nikakor ne bo odrezana od baltskih pristanišč. Pristanišča Vindava, Riga in Reval bodo proste luke. Nemčija se je zavezala, da Narve, odkoder vodi železniška proga neposredno v Petrograd, nikdar ne bo utrčila. Kar se tiče finančnih vprašanj, tako 6 milijard mark, ki jih mora plačati Rusija; se to ne more smatrati kot kaka vojna odškodnina, ampak je kot nadomestilo za razne zasebne škode, ki so jih povzročili Rusi. 1¼ milijarde v zlatu bo plačala Rusija že v kratkem.

SPANSKO - NEMSKI KONFLIKT.

MADRID, 29. (Kor.) Kakor se zagotavlja, se bo vršila jutri seja ministrskega sveta. Sestanek je baje posledica odredb, ki jih namerava odrediti španska vlada vsled potopitve španskega parnika »Caraza«.

AMERIKA IN LONDONSKA POGODBA.

BEROLIN, 30. (Kor.) Kakor poroča »Kölnische Zeitung« iz Curiha, javlja »Neue Korrespondenz« iz Rima, da se v političnih krogih razširja vest, da bo ameriška vlada v kratkem objavila izjavo, ki bo pomenila toliko, kolikor odobritev londonske pogodbe. V nekaterih italijanskih listih, posebno v »Corriere della Sera« se deluje z vsem pritiskom na to, da se pojasni stališče Amerike napram londonski pogodbi.

VAŽNA PREDSTOJEČA IZJAVA ZAVEZNIKOV.

AMSTERDAM, 30. (Kor.) Glasom nekega tukajšnjega lista poroča »Evening Standard«, da bodo entente vlade v došlih tednih objavile najbrže skupno senzacionalno izjavo; ki jo bo smatrati kot rezultat posvetovanj, ki so se vršila na konferenci v Londonu.

Razširjenje vojaške obveznosti v Angliji.

ROTTERDAM, 30. (Izv.) Angleški parlament namerava zvišati vojaško službeno obveznost od 18—48 let.

2¼ milijona cententnih čet dosejati v boju.

ROTTERDAM, 30. (Izv.) »Petit Journal« poroča: Zavezniki so od 1. avgusta dalje spravili v boj skupno 2¼ milijona bojnikov.

Foch namerava zmagati v 6 mesecih.

ZENEVA, 30. (Izv.) »Eco de Paris« poroča: Maršal Foch je izjavil, da jamči, da bo tekem 6 mesecev rešil Francijo nemškega jarma.

Roosevelt za Čehoslovake.

WASHINGTON, 30. (Izv.) Bivši predsednik Združenih držav, dr. Roosevelt je stavil ves svoj znesek Noblove mirovne nagrade za česko-slovaške namene na razpolago.

Ameriško posojilo Angliji.

WASHINGTON, 29. (Kor.) Kakor se poroča, je dovolil zakladni urad Angliji zopet nov kredit v znesku 400 milijonov dolarjev. Skupni znesek posojila Angliji znaša dosedaj 3725 milijonov dolarjev, dočim je bilo skupno posojeno zaveznikom 7092 milijonov.

Uničen italijanski zrakoplov.

RIM, 30. (Kor.) Zrakoplov »A 1«, ki je dne 16. avgusta v izvrševanju nekega ukaza odplul proti južnemu Jadranskemu morju, se ni več vrnil.

Italijanska meja zopet zaprta.

CHIASSO, 30. (Kor.) Italijanska meja je bila zopet zaprta.

Amerika in Mehika.

WASHINGTON, 29. (Kor.) Iz Nogalesa v Arizoni se poroča: Kljub premirju so pričeli Mehikanci streljati včeraj čez mejo. Amerikanci so odredili takoj mobilizacijo. General Cabell je naznanil mehikanskemu guvernerju, da bodo Amerikanci takoj prekoračili mejo, kakor hitro ne preneha streljanje.

Parlamentarne stvari.

Vprašanje sestanka poslanske zbornice.

DUNAJ, 30. (Izv.) Ministrski predsednik baron Hussarek je bil poklican danes k cesarju in je bil sprejet v dolgi avdijenci. Barona Hussarek se je pogajal dosedaj s sledočimi parlamentarnimi strankami: krščanskimi socialci, nemškimi nacionalci, nemškimi socialisti in dukajskimi svobodomislenci in potem z Ukrajinci in Romuni. Slediti morajo še pogajanja s Čehi, Poljaki in Jugoslavo. S Poljaki, ki so imeli danes na Dunaju svoje posvetovanje, bo konferiral ministrski predsednik baron Hussarek že jutri. Vsem strankam, s katerimi se je dosedaj posvetoval, je baron Hussarek zagotavljal, da je vprašanje, ali naj bi se vršilo kratko davčno zasedanje zbornice že v kratkem, oziroma ali naj bi bil državni zbor sklican šele koncem septembra, morda 24. septembra, ali pa začetkom oktobra, popolnoma podrejenega pomena. Glavna stvar in glavna

skrb vlade je pokritje rednega primanjkljaja, ki je dosegel svoto 1.900 milijonov K. Vlada upa, da bo od davkov, s katerimi se bo bavila zbornica, dobila letno 600 milijonov dohodkov. In ko bo rešena prva predloga, bo sledila druga, od katere upa dobiti vlada letno 1.200—1.500 milijonov dohodkov. Na vprašanje, ali je pričakovati revizije ustave in kaka bo prihodnja struktura države, je odgovoril ministrski predsednik, da so vse te stvari v razvoju in da ni vlada vezana na nobeno stran. Pri sklicanju zbornice ne bo šlo samo za davčne predloge, ampak tudi za razne druge stvari splošnega značaja.

BANSKA KRIZA NA HRVATSKEM.

BUDIMPEŠTA, 30. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da se spravlja včerajšnja avdienca hrvatskega ministra barona Uekelhauserja in bivšega bana barona Skerleca v zvezo z odločitvijo glede banske krize. Zagotavlja se, da je neposredno pričakovati rešitve banske krize in da bo imenovan za Mihalovičevega naslednika zopet prejšnji ban baron Skerlec.

MADŽARSKO SKOMINE PO OPATIJU.

DUNAJ, 30. (Izv.) Kakor smo izvedeli, so pokupili ogrski agenti v Opatiji in okolici za 52 milijonov zemljišča in utemeljujejo te svoje nakupe s tem, da bodo o priliki nove nagodbe za Avstrijo zahtevali razširjenje reškega pristanišča in pritegnitev Opatije v območje Reke.

Stara cena kruha za revnejše sloje.

DUNAJ, 30. (Izv.) »Fremdenblatt« poroča, da se je vlada odločila, da bo dovolila za revnejše sloje prodajo kruha op stari ceni, namreč 72 vinarjev kg.

Pameten madžarski glas o jugoslovanski krizi.

I.

Madžarski sociolog dr. Jaszti je dokazal že z raznimi svojimi študijami o nacionalnih in socialnih problemih, da to ni Madžar navadnega kopita, ampak mož, ki s svojim bogatim znanjem gre stvarim na dno ter si ustvarja sodeb z vso objektivnostjo. Sedaj je zopet napisal v neki madžarski reviji članek z naslovom: »Jugoslovanska kriza«. Iz članka posnemljemo: Usodepolna iskra, ki je zapalila vso Evropo, je švignila iz jugoslovanskega ozemlja, ki je bilo že več desetletij nevarna zorn Evrope. Močan narod, bogato obdarjen z materijalnimi in duševnimi energijami, ki ima italijanski temperament in germansko žilavost, zviša se že nad pol stoletja krčevito v okovih teritorialne in državne raztrganosti. Ta jugoslovanska rasa ljudi 10 milijonov, ki je skozi šolo moderne ljudske kulture in kapitalizma došla do žarke zavesti o svojem narodnem in gospodarskem edinstvu, živi danes na 9—10 naseliščih — vse to so samo umetne meje in politične ločilne linije v telesu naroda, ki teži k jugoslovanskemu narodu.

»Zakaj hoče biti ta svet za vsako ceno edinstven, zakaj moti mir Evrope in monarhije? Zakaj moramo mi Madžari in Nemci trpeti zaradi nacionalističnega vrveža? Čemu trpimo to večno jugoslovansko gibanje, vstaje, zarote, provokacije? Kaj briga nas pretirane šovinistične zahteve naroda s hipertrofirano samozavestjo in hipertrofirano fantazijo?« — Tako in slično govore nemški in madžarski šovinistični politiki, ki morejo razumeti samo svoj lastni reakcionarni nacionalizem! In tako hrupi tisto nacionalistično časopisje, ki je imelo doslej svojo glavno nalogo v tem, da je podcenjevalo in progajalo Hrvate, Srbe in Slovence in da je »reševalo domovino« proti tem.

Ali tisti, ki poznajo nauke zgodovine in zakonitosti socialnega življenja, bi odgovorili na zgoraj hujšaka vprašanja: »Teh deset milijonov Jugoslovancev se bori za svoje gospodarsko in politično edinstvo in popolnost iz istih razlogov in z enako pravico, kakor so nekdaj Nemci, Italijani in Madžari borili za svojo državno neodvisnost in ujedinjenje! Razkosnost jugoslovanstva na deset delov in dejstvo, da nima pravice samoodločbe, da je stisnjeno v umetne in tuje politične okvirje — imasta za posledico to, da jugoslovanstvo ne more svobodno razviti svoje gospodarske in politične sile. Da-

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

— Dobro, — je odgovoril baron. — Ali je bil vsaj gospod vesel, ko je prebral pismo? — Da, kakor človek, ki podeduje veliko imetje, — je dejal Acajou smeje. — Ali veste, kam je dal pismo? — Ne vem, gospod baron. — Če v bodoče pridejo zopet taka pisma, pazite natančno, kaj gospod napravi z njim, in povejte potem meni. Tu imate dva zlatnika in zapomnite, da ne dobite dveh, temveč dvajset takih če vikom morda kedaj pozabi kje je tako pismo in je potem prinese meni.

Skrivališče hubezal.

Vikonta je v njegovi blaznosti nekaj močno skrbelo. »Kamor me peljete, tja grem z Vami,« je pisala volvodinja. Kam naj jo pelje? Ali naj najmanj kako stanovanja v hotelu? To ni šlo. Matilde

pač ni mogel izpostavljati pogledom radovednih in klepetavih hišnikov. Bilo bi tudi mogoče, da bi jo na stopnicah srečali ljudje, ki so jo poznali. Vrh tega je morala biti soba, ki jo je iskal, popolnoma v bližini cerkve, kajti volvodinja ni mogel peljati predaleč od iste. Prišel je torej iskati.

Poleg cerkve sv. Roka se vije ozka ulica, ki spaja dve cesti in je obiljena le tedaj, ako verniki po službi božji zapuščajo cerkev. Ako najde Raphael tu, kar je iskal, potem bi odpadle vse skrbi. Stopil je zato k neki prodajalki sadija in sočivja, ki je sedela na pragu hiše in jo vprašal: — »Dobra ženica, ali Vam je morda znano, ali bi se zamoglo najeti v tej cerkveni ulici kako stanovanje?«

Ženica je opazovala elegantno obleko mladega gospoda in mu odgovorila začudeno:

»Stanovanje? Vendar ne celo za Vas?«

»Za mene.«

»Za tako odličnega gospoda pač gotovo ne bo nič najti, kajti tu ne stanujejo nobeni odličnjaki.« — »Povejte mi samo, ali kaj veste.« — »Torej, ako na vsak način hočete, Vam bočem

neka povedati.... Zelite-li veliko ali majhno stanovanje?«

»Vzamem, je kakor je dobim.«

»Torej, v četrt

naš sistem izoliranih partikularizmov — nota bene takih, ki stoje v tuji odvisnosti, ima za posledico, da teh deset milijonov ljudi, ki bi, mednarodni in neodvisni, mogli tvoriti svetovno, bogato in svobodno državo, žive vseh razlogov svojega narodnega telesa v stanju slabosti, manjšine, gospodarske in duševne šibkosti. To stanje, ki ne dala samo protežiranih slojev, se vali tudi na široke mase kmetov in delavcev. Kako naj bi moglo nastati intenzivno gospodarstvo, močna industrija in bogata narodna kultura, ko pa ni edinstvenega potrošnega tržišča, ko je bogastvo Jugoslovanih področje egoističnega izkoriščanja tuji kapitalističnih interesov, ko ni promotivnih poti, ko je tendenca vladanja poprej cepilne poedinosti jugoslovanskih narodov, nego pa njihovo ujedinjenje!

Današnja jugoslovanska zgodovina je v vseh bistvenih točkah ponavljanje trpljenja, s katerimi so se porajala tudi nemška, italijanska in madžarska prizadevanja za ujedinjenje. Zato pa tudi jugoslovanska stremiljenja za ujedinjenje niso nikakoli vrsta nezrelega šovenzizma, ali požrešnega nacionalizma — čotudi je seveda tudi tu demagogov, — marveč enostavna logika razvoja svetovne zgodovine, ki neizogibno deluje na ustvarjanju čim večjih narodnih in mednarodnih integracij. In to ne samo v interesu neposredno interesiranih narodov, marveč na korist celokupnega človečanstva. Ravno tako, kakor edinstvo Nemcev, Italijanov in Madžarov ni ojačilo samo teh narodov, ampak je tudi vsi evropski in celo tudi svetovno kulturo obogatilo s povsem novimi in vedno diferenciranimi možnostmi produkcije in izmene — čototako bo tudi jugoslovansko edinstvo, do katerega pride kljub vsaki zlobi in neumnosti prej ali slej, pomenjalo veliki korak na poti ljudske kulture, ker se deset milijonov ljudi združi z nami v ustvarjalno kooperacijo. Zato se jugoslovansko vprašanje ne more trajno ne dlati ne preprečiti. Ni druge resne in končne rešitve jugoslovanskega vprašanja, nego ona, ki zagotovi jugoslovanski kulturni zajednici odgovarjajočo državno organizacijo in narodno samoodločbo v nje prirodnih, geografskih in zgodovinskih mejah. V čim večjem obsegu bo izveden ta načrt, na čim varnejše podlage bo postavljena narodna neodvisnost Jugoslovanih, tem plodnejša, tembolj ustvarjajoča in tembolj miloljubna bo nova jugoslovanska država.

Naši veliki državniki vsega tega niti ne slutijo. Desetletja so mislili samo na to, kako da bi južno Slovanstvo germanizirali, madžarizirali, da celo tudi italijanizirali. Ko pa to brezsmiselno prizadevanje ni uspelo, so poskušali zabijati unanite klime v cirkulacijo krvi južnega Slovanstva. Proti Hrvatstvu so izgrajevali Srbe, proti Srbstvu Hrvate; potem so poskušali vzgajati poseben slovenski in poseben bosanski nacionalizem; ali pa so hoteli s konfesionalno rivaliteto katolikov in pravoslavnikov onemogočiti jugoslovansko ujedinjenje, ki se je z vsako novo šolo, vsakim novim kilometrom železnice, z vsako novo številko časopisov, z vsakim metriskim stotom večje produkcije, z eno besedo: z vsakim produktivnim dejstvom celo tudi oficiojne politike same — jačilo od časa do časa. Ko pa je nova jugoslovanska duša, da sinteza hrvatstva-srbstva slovenstva-bosanstva, celo tudi muslimanstva, ki se stalno ustvarja, začela vznemirjati modrost birokratov in fevdalcev, so se poprijeli starega repertoarja absolutizma, in so tisti, ki se niso ničesar naučili in tudi ničesar pozabili, začeli napravljati red s Klueni. Čuvaji in novinski konfiskacijami ter veleizdajniškimi precesi.

Razne politične vesti.

Evropski unikum. To je, jako dobro pogodeno, po »Arbeiter Zeitung« naš zunanji minister grof Burian. V grofu Burianu, pravi socialistični list, imamo nedvoumno veliki evropski unikum; ministra za zunanje stvari, ki v svetovni vojni samo molči. Pomenite, koliko in kako pogosto govore angleški ministri in primerjajte potem z nami tega avstrijsko-ogrškega ministra, ki je vsega skupaj že tri in pol leta na odgovornem mestu, a ni v tem času nikdar — niti enkrat odprl ust, da bi pregovoril lastnim narodom, prijateljem in neprijateljem! »Arbeiter Zeitung« primerja nato Buriana z njegovim prednikom, grofom Czerninom. Tudi Czernin je delal etor pogreške, ki so postali potem vsled njegovih nepremišljenih govorov še večji, toda od njega je dobil vsaj človek vtis, da premišljuje, kaj vse bi se moralo storiti za dosego mira. Nasprotno pa napravljajo grof Burian s svojo politiko vtis, da samo šepa za dogodki in da nikjer ne postaja konkretna sila.

Novi glasovi o banski krizi na Hrvaškem. Tudi glasilo hrvaško-srbske koalicije »Hrvatska Rijeka« se bavi z glasovi, ki so se zopet in topot celo v določnejši obliki pojavili o banski krizi na Hrvaškem in pravi nato: »V zagrebških kompetentnih političnih krogih ni nič znano, da se hoče izvršiti izprememba na banski stolici in da postane naslednik sedanjega bana dr. Mihalovića bivši ban, baron Skerlec. Sicer pa lahko uradni ogrski krogi presojajo razmere na Hrvaškem kakor hočejo, kajti hrvaško-srbska koalicija nikakor ne bo izpremenila narodnega pravca svoje politike ki je posebno izražen v govorih njenih zastopnikov v pretokli indeminutni debati, kakor tudi v izjavah hrvaške delegacije v ogrski zbornici. — Istotako je na drugi strani zaupanje koalicije v bana Mihalovića popolno. Na drugi strani pa seveda tudi ne more biti govora o tem, da bi bila koalicija pripravljena, da bi jo dobil vsak ban kot nekak in-ventar, Ban, ki bi posebno v oedanjem po-

lozaju, prišel na Hrvaško, ne da bi si zanj jancil podporo koalicije kot večino hrvaško-srbskega sabora, bi bil enostavno eksponat madžarske vlade in bi se tema primeroma uradilo proti njemu tudi stališe koalicije in to neglede na njegovo osebnost.« Iz ravnokar navedenega oficijoznega komunikeja koalicije izhaja, da poročila madžarskih »kovov« predstojici izpremembi na banski stolici in morda tudi izpremembi dosedanjega kurza na Hrvaškem, nikakor niso prazne govorice.

Pametna beseda. Znani prijatelj miru, pl. Wrangel, našteva v »Neue Zürcher Zeitung« razloge, ki govorijo za to, da bi morali osrednji vlasti podati vnovič inčiativo za mirovni pokret. Bavi se zlasti s ponovnimi izjavami vodilnih državnikov osrednjih vlasti, da gre sedaj samo za to, da nastopi ententa s pametnimi predlogi. Wrangel misli, da ste stopili Francija in Italija v vojno samo radi tega, da zadostijo svojim zahtevam po stalnih mejah, kar pa morete doseči samo z vojaškim porazom sovražnikov. Anglija je končno vsled londonske pogodbe vezana na želje svojih zaveznikov. Amerika nasprotno je v tem pogledu slobodna, vendar pa Wilson ne more napraviti koraka za pogajanja, dokler ne dobi svet vtisa, da je nemški militarizem strit. Za Ameriko, ki ne čuti vojne tako neposredno, ni nobenega razloga, da bi hitela, da jo skrajša, dokler nima jasne dokaza, da se Nemčija za vedno odpoveduje politični moči. Nemčija bi pri svoji eventualni novi mirovni ponudbi gotovo imela za seboj ves narod in tudi svoje zaveznike. Ako bi bila njena ponudba odbita od nasprotnikov, bi se kljub temu mednarodni položaj Nemčije ojačil, ne da bi se bilo treba bati pri tem oslabljenja vojnega položaja. Danes namreč nikdo več resno ne veruje v to, da bi nemška mirovna ponudba ojačila vojno voljo pri nasprotnikih. Navprotno, vsaka mirovna ponudba bo ojačila nasprotne vojne, ki se nahajajo v sovražnem taboru. Kot najboljšo obliko za tako mirovno ponudbo, predlaga Wrangel, naj se stavi predvsem sledeča vprašanja: 1.) S kakimi pogoji je spojen pristop članov države v Zvezo narodov? 2.) Ali se bo priznala gospodarska enopopravnost vseh članov nove Zveze držav? 3.) Ali se misli področjem, ki ne spadajo v Zvezo, priznati načelo »odprtih vrat«? 4.) Nedo-takljivost zasebne lastnine na morju naj se proglasi za mednarodno temeljno načelo. 5.) Ali bo število glasov vseh članov Zveze države enako, ali pa se bo morda ravnalo po veličini in moči dotične države?

Čehi in jugoslovanski problem in Madžari. Ta problem razburja naša nasprotneke vedno bolj, posebno še Madžare. Činbolj se primikajo dogodki h končnemu obratovanju, čim bolj problem, ki so povzročili to vojno, ali pa jih je vojna postavila, dozorevajo za rešitev, tem nervoznejši in razburjenjejši postajajo Madžari — tem odurnejši, zastrupljenjejši je ton, v katerem razpravljajo o čehem in jugoslovanskem vprašanju. Naravnost prostaški so, ko govorijo o Čehih in Jugoslovanih. V tem ni nobene razlike med njimi, pa naj sede v vladni stranki, ali v opoziciji. »A Napre«, glasilo opozicije, piše n. pr., da je treba do korenike uničiti česko vprašanje. »Najprej se bomo morali prijeti s Čehi v parlamentu, kjer obračunamo z njimi temeljito. Drugo področje, na katerem moramo Čehom dostojno odgovoriti, je reforma vojske v madžarskem smislu. S to madžarsko narodno vojsko preprečimo česke zločinske namere!« Tako se madžarsko glasilo razlaja, grozi in se — boji. Posebno živo vnanje rokovav — bodoče madžarske narodne vojske pušča danes ljudi na drugih straneh hladne in nima niti od daleč več tistega učinka, kakor ga je imelo popred, dokler niso sedanji zgodovinski dogodki začeli pripravljati novega reda v Evropi in tudi v naši monarhiji. Gospodje Madžari pozabljajo, da je svetovni požar že dozoril in velik definitiven rezultat v podlago bodoče uredbe: načelo narodne samoodločbe; načelo, ki ga je že sprejel ves civilizirani svet. In s tem bo tudi preskrbljeno, da drevesa — »madžarske narodne vojske« ne bodo rastla do neba. Madžari morejo danes še toliko kričati o svojem madžarskem narodu, o svoji madžarski državi in madžarski vojski, dejstvo vendar je ostaja, da je na Ogrskem tudi nemadžarskih narodnost, ki tvorijo celo večino prebivalstva. In danes je za ves svet gotova stvar, da bo ena glavnih nalog na likvidaciji eedanje svetovne katastrofe ta, da se pravica samoodločbe zagotovi vsem narodom, velikim in malim! Mari menijo Madžari, da pojdejo dogodki previdno in v strahu okoli »dežel krone sv. Stefana« in da se jih izognejo, da ne bi razdraževali živcev madžarskih oligarhov in nasilnikov? Je že možno, da pri znani svoji naravi mislijo tako in da se ne zavedajo, kako prilično kavi so vprico ogroženosti vprašanja neizogibne nove uredbe po tej vojni. Saj se Madžarov noče ničje dotikati, kolikor so res — Madžari. Tudi proti njihovi samostojni vojski nimamo nič, kolikor bo sestavljena iz resničnih Madžarov. Odpor in gnus pa izziva v svetu namera Madžarov, da bi svojo »narodno vojsko« sestavljali iz nemadžarske krvi in da bi potem žnjo ubijali — iste narode same! Proti tej peklenški nameri so poskrbeli dogodki neprekoračljivo zagrajo: s pravico samoodločbe narodov, ki ne bo odrežena tudi narodnostim na Ogrskem. Grožnji pa, da uničijo česko vprašanje do korenike — tej grožnji se odzove homeričen smeh vsega sveta.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — KDDA NAJ SE V. »NARODNI DOM«.

Aerovizacijske stvari.

Govedina. Junij, 1. septembra, se bo vršilo razdeljevanje govedine proti preščitjenosti št. 29 (oddelek Salmieria) izkaznice za meso in masloče in proti izročitvi izkaznic št. 52 serije a, b, c in d. Na vsako izkaznico se do dobila 1/4 kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah: Spangher, Barkovlje 99, Bin, Rojan 9, Punter, Zgoranja Greta, Bolle, ul. Salita di Greta 13, Callin, Borovčeva 18, Crisicchi, Poste 16, Stanislawsky, Campanile 17, Borgnolo, Lazzaretto vecchio 52, Visiatini, Cavana 22, Perlati, Sanità 9, Borzer, Tigor 10, Castro, Fontanone 19, Vosak, Cavana 10, Bruna, Beccherie 1, Fabbro, Marije Terezije 43, Zednik, P. S. Giovanni 6, Polacco, Torrente 26, Nichetto, Torrente 39, Pinter, Farneto 9, Lenarduzzi, Amalia 23, Tellini, Rossetti 33, Moruig, Acquedotto 17, Godigna, Giulia 24, Pangoni, Giulia 18, Vattovatz, Giulia 17, Rodella, Giulia 1, Perlati, Barriera vecchia 4, Barbieri, Barriera 15, Rizzian, P. Barriera vecchia 9, Carniel, ul. Istituto 22, Saffaro, Istituto 30, Benedicchi, Picardi 28, Marussich, Settefontane 248 (Rocol), Tapazzini, Settefontane 24, Pozzi, Settefontane 1, Del zadruge, Settefontane, Poaschi, del Rivo 34, Rocco, S. Marco 2, Del zadruge, S. Marco, Comisso, Campo S. Giacomo 19, Rivolt, Lloyd 7, Rizzian, dell'Istria 1, Godina, Skedenj 138.

CENE: Sprednji deli s priklado . . . po K 1735 kg. Zadnji deli s priklado . . . po K 2000 kg.

Domate vesti.

Narodni svet, naš socialisti »Lavoratore«. V debato, ki se vrši sedaj v ljubljanskem socialističnem »Napreju« o vprašanju, ali naj vstopijo slovenski socialisti oficijalno v Narodni svet, ali pa se izrečejo samo za sodelovanje v posameznih točkah, je posegel kakor znano, tudi tržaški »Lavoratore«, ki je naglašal, da je sicer prav, da deajo slovenski socialisti za dosego osvoboditve svojega naroda, a to da bi se moralo doseči s socialistično metodo, dekorevno s socialisti vseh narodov in ne s meščanskimi strankami, posebno ker tvorijo socialisti sploh načelno opozicijo proti meščanskim strankam in ne gredo niti v parlament, niti delžni zbor, niti v občine, niti v aprovizacije radi sodelovanja, ampak le kot opozicija. I. P. v »Napreju« na degar naslov so že predvsem te lekcije »Lavoratore«, odgovarja sedaj tržaški socialistični čudakom in sicer jako dobro. Opozarja jih zlasti na dejstvo, da stališča raznih socialističnih strank napram jugoslovanskemu vprašanju niso sprejemljiva za jugoslovanske socialiste in da je tudi takozvano načelna opozicija socialistov proti meščanskim strankam jako šepava. Zato odločno odklanja stališče »Lavoratore« kot preozkorsko in pristransko in izjava med drugim: »Tudi naša želja, da se stremi za dosego narodne osvoboditve s socialistično metodo in dogovorno z vsemi bratskimi strankami. Vprašanje pa, če vse socialistične stranke streme po rešitvi našega vprašanja tako, kakor želimo mi. Na primer ali bi mogli mi sprejeti načrt sodruga Rennerja za rešitev narodnega vprašanja v Avstriji. Mnenje Rennerja je, če se ne motim, tudi mnenje večine nemških sodrugov. Ako bi nemški sodrugi sprejeli sklep alpskih nemških sodrugov z dne 18. t. m. kot svoj in bi ta postal sklep cele stranke, bi bila nasprotna naznanja malenkostna. Da je industrijski slovenski proletarijat slab, ker je po številu majhen, se ne da prikriti. Vprašanje pa nastane, kje bi utegnil bolj vplivati na potek stvari, če bi se popolnoma desinteresiral ali pa, če svobodno sodeluje? Menim, da slovenski proletarijat mnogo bolj vpliva in rešitev pospešuje, če je pri razpravi navzoč, kakor na, če je odsoten. »Lavoratore« naglašal, da socialisti ne gredo v parlament, v deželni zbor, v občine in v aprovizacije za sodelovanje, temveč kot opozicija proti meščanskim strankam. To po mojem mnenju ni resnično, ker socialisti zraven opozicije tudi glasujejo za vse tiste predloge in jih zagovarjajo, ki pridejo iz meščanskih strank ali od vlade, pa so delavstvu v korist ter našim principom ne škodujejo. In nihče še ni zaradi tega trdil, da so s tem socialisti kršili svoja načela. Da, če dalje so šli nemški sodrugi in so celo dovolili prorečati meščanski in reakcionarni vladi in »Lavoratore« jih zato ni obsodil. Kakšno je naše sodelovanje v aprovizacijah, ve najboljši »Lavoratore« sam. Zaradi tega smatram, da je stališče »Lavoratore« preozkorsko in skoro bi rekel pristransko. Sklepan in trdim se enkrat, da sem za sodelovanje v »Narodnem svetu« v vseh točkah, ki so tudi naše, ker ne smatram, da bi bila to zveza s meščanskimi strankami, in ker ne smatram, da je to kršenje naših načel in še manj v škodo internacionali, katero si želi slovenski proletarijat prav tako kot italijanski. Slovenski proletarijat je za to idejo veliko žrtvoval in je pripravljen še žrtvovati.« »Lavoratore« bo seveda ta odgovor iz »previdnosti« lepo zamočal, kajti bog ne da, da bi izvedeli njegovi somišljeniki, da tudi v socialistični stranki ni vse zlato, kar se svetli in da se je rdeča internacionala posebno slabo obnesla zlasti v sedanji svetovni vojni.

Velikodušni darovi za narodne namene. Gospod veletržec Aleksander Truden je podaril v narodne svrhe znesek K 5000 — in sicer K 1000 — za družbo sv. Cirila in Metoda, K 1000 — za St. Vid. školo, K 1000 — za Dijaški dom v Trstu in K 2000 — za Dramatično društvo v Trstu. Velikodušnem darovalcu srčna hvala Gospod veletržec Ante Bogdanović je podaril za politično društvo »Edinost« (vojno-pomožni urad) K 1000 —. Srčna hvala!

C. kr. državna obrtna šola v Trstu. Pouk na vseh dnevih šolah začne v ponedeljek, 16. septembra, ob 8 zjutraj. Sprejem v višjo ladjedelniško šolo bo spričo velikega števila prijavljenih odvisen od položitve sprejemnega izpita. Oni, ki so prosili za sprejem v šolo, se morajo javiti v ravnateljstvo šole v času od 3. do 7. septembra od 9 do 12 zjutraj. Sprejemni izpit bodo proslili polagali 11. septembra od 9 do 12 popoldne in bo obsegal sledeče predmete: projekcijski uk, matematiko in fiziko. Vpisovanja se bodo vršila 12. in 13. septembra od 9 do 12 popoldne, oziroma 12. in 13. septembra za položitev sprejemnega izpita za I. razred višje obrtne šole (stavbna strokovna šola in mehanično tehnični oddelek) se bodo sprejemale od 4. do 7. septembra od 9 do 12 popoldne, oziroma od 3 do 5 popoldne. Sprejemni izpiti za stavbno strokovno šolo se bodo polagali 9. septembra od 8 do 12 dop., in za mehanično tehnični oddelek 10. septembra od 8 do 12 dop. Vpisovanja v prve razrede se bodo vršila v času

od 11. do 14. septembra od 9 do 12 dop., oziroma 3 do 5 pop. Vpisovanja v višje razrede višje obrtne šole se bodo vršila v času od 9. do 12. septembra od 9 do 12 dop., oziroma od 3 do 5 popoldne. Vpisovanja v šolo za pomorske ladijske strojnike (karače), pisavne, nadpisne, sobne slikarje in kamnoseke, v žensko obrtno šolo za belo šivanje, ukrojitev oblek, vezil in krnišč se bodo vršila v času od 9. do 14. septembra od 9 do 12 dop., oziroma od 3 do 5 popoldne.

Prebranja. »Mittagszeitung« piše: Sobotni skupni ministrski svet se je bavil z vprašanjem dopolnitve armade ter sta se posvetovanja udeležila tudi dva domobranska ministra in je bil poklican tudi šef dopolnjevalnega urada baron Hazay. V tej zvezi se je odločilo tudi o vprašanju bodočih naborov. Za enkrat naj ostane pri prebranju, o katerem se je pred kratkim poročalo. Naborov torej ne bo, marveč se bo vršilo samo pregledovanje v vojaški službi se nahajajočih. Ministrski svet je baje sklenil, da na noben način ne izvrši naborov med parlamentarno pavzo, če zato ne, da se v inozemstvu ne vzhudi sum, da se vlada upa odrediti nove nabore samo v času, ko parlament ne zborno.

Jugoslovanski ofikar — mecen. V četrtak je umrl v Kranju absolvirani pravnik in hišni posestnik France Steinbauer v 31. letu svoje starosti za boleznijo, ki si jo je nakopal na nemškem Dunaju in poslalsal v nesrečno Lebrung. Ze malega fantka ga je njegov oče, državni gozdar, vodil po svojih uradnih potih, pa mu zohil čut do narave in njenih lepot. Do zadnjega je ravnal prebiral naše turistične spise in Eriavca. V svoji oporoki pa je volil pretežni del svojega premoženja, t. i. 10.000 K, najbolj poklicanemu varuhu naših naravnih lepot Slov. Planinskega Društva v Ljubljani. Tebi, dragi Franceli, Slava, nam pa stokrat blagor, da imamo v časih grozot toliko elementov neomajnega idealizma med seboj.

DAROVI.

— Za moško podr. CM daruje družina F. Kravosova K 10, mesto cvetja na grob pok. Hvastja Iv. — Sentjakovski podružnični CMD darujejo: V počaščenje spomina pok. Iv. Durnika ga. Milica Černigojeva K 5, v počaščenje spomina pok. Ivana Hvastja, bivšega podružničnega podpredsednika g. Jos. Šorn K 5, v protest, ker je neka gospa iz slovenski družbi govorila laški, N. N. K 5, za otroški vrtec g. Alojzij Brajnik K 3, g. Marj Gorup svoj honorar v znesku K 20. — Denar hrani blaginjak.

— Za šentvidsko šolo so darovali: Angela Sanci, občinska uradnica v Dolpi nabrala na blok št. 70 K 100, g. Rihard Grom na nabiralno polo K 91, gospica Lojzika Koron, c. k. poštna uradnica, na nabiralno polo K 800, gospa Berta Delmonigo na nabiralno polo K 3140, g. Franjo Dobrila K 10. Mesto venca na grob svojemu tovarišu Franju Hvala zbrazi železničarji K 187 za nošo šolo v šentvidskem okraju.

— Da počaste spomin pokojne Cecilije Slavec z Ospa so darovali njeni otroci: Josipina por. Lolk, Marica por. Leonardis, Franica por. Borri, Malka por. Trobec, Lojzika vdova Pelicon, Olga, uradnica, Emanuel, štabni strojevodja, Viktor, posestnik in Ivan učitelj in res. nadporočnik 100 K za eno kloj; a zetje: Josip Kloj, nadpoštar, Oregor Leonardis, učitelj, Franc Borri, strojevodja, Vimko Trobec, učitelj in snaha Jožica Slavec roj. Bolčič tudi 100 K za drugo kloj na novi šentvidski šoli.

— V isti namen so darovali za šentvidsko šolo velečastiti g. Zorko Khinn, dekan v Ospi 200 K, g. Ivan Bolčič, posestnik v Klancu 20 K in g. Anton Trobec res. praporščak 10 K, skupno 250 K. — Ta svota je bila žrtvena uradništvu Edinosti.

MALI OGLASI

se računajo po 6 vin. horoda. — Debele tiskane tesede za račun. — Najmanjša prisiljajbna znanja 60 vinarjev.

Slovenska družina adža sobo ter hrano di jaku ali učenci. Cena zmerza. Ulica Giorgio Vassari 18. Drossi. 2648

Gospodična ki je dovršila meščansko in trgovsko šolo, veča popolnoma slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju, stenografije in stojeja, ki je že bila v službi pri odvračilu na Šajker-tem, išče službo v pisarni. Pismen. ponudbe mo inser. odd. Edinosti pod »Stenografija«. 2648

Odvetnik dr. Peter Medvešček

naznanja.

da se preseli iz Radeč pri Zidanem mostu in
otvori 1. septembrom t. l. svojo odvetniško pisarno
v Gorici pred škofijo št. 5.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio šte. 5 (Lustno poslopije)

Kapital in rezerva K 23.500.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethostrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

Vloge na knjižice 3 1/2 % Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obli-gacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predupne na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija tvebanja srečk itd. brezplačno Stavbni kredit, remours krediti. — Borzna ročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskredit menic Brzjavaj: JADRANSKA

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

V Gorici v ul. della Pesa št. 6 odda se meblirano sobo ter hrano srednjakove kateri je od doma preskrbljen s živili. 2618

Trgovskega pomočnika ali tudi vajenca sprejemem za takojšnji vstop v trgovino vsekra ul. Campanile 13. Ivan Bidovec (2649

Sukanec za nautariti in za čevlji rje se prod. Ulica Farneto 45/III. vr. 15 od 6/7, pop. naprej. 2652

Nemško stenografijo se nauči v 3 mesecih po zmernih cenah, Ulica Farneto 45, III, vr. 15 od 6/7, pop. naprej. 2651

Praktikantinja veščo slovenskega ali hrvaškega, nemškega in italijanskega jezika za primerno trgovsko izobrazbo 1864 dea ru zavod. Ponudbe s priporočili je poslati ins. odd. Edinosti pod »St. 99«. 2653

Odvetniškega koncipienta ali izurjenega sklega, nemškega, s rejmo takoj odvetniška pisarna. Pismen. ponudbe pod »Koncipient« na ins. odd. Edino-ti. 2654

Vreče vsake vrste kupnje in plača po najvišjih cenah Fran Babiš v Trstu ul. Molino grande št. 20. 2.91

Tordka Theodor Korn, ulica Rimarar št. 71, išče več kleparških delavcev za razne poprave na progi Trst-Gorica. Plačilo po dogovoru. 2182

Sode od piva in vina kupuje Hotel Balkan, Piazza Caserma. 2592

Samo na debelo. Raznovrstno blago za preprodajalce, galanterije in drobnine. — Jakob Levi, Tr-t, ulica S. N. colo 19. 3147

Min je na prodaj v Lakotiču pri Boljuncu. Več pove Ivan Kraljič v Boljuncu št. 169. 2631

Fotograf Anton Jerkič posuje v svojem ateljeu v Trstu. Via delle Poste št. 10. 40

Stanovanje in hrano iščejo v Trstu pri slovenski družini dijak in učenci. Ponudbe pod »September« na ins. odd. Edinosti. 2645

Odda se meblirana soba s prosim vodom. — Ulica Commerciale 14, I. B 10

Proda se majhno množino pisemskega papirja. Ulica Traversale al Bosco 3, I. n. Gorenc. 2643

Proda se vsakovrstno novo in moderno pohištvo, posebno zakonske sobe. Zaloga pohištva Benedičič v Trstu, ulica San Maurizio št. 10, od 4:30 do 6 popoldne. D 47

ZLATO

srebro in drugulje kupuje po najvišjih cenah dobroznanu urarna in zlatarna A. POVN v Trstu Trg Stare mitulce (Sri-riera vecchia) šte. 3.

GAMBRINUS

vsaki veter ob 9%, velika varietetna predstava Vstopnina K 1.—

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchia 12 vogal ulice della Posta Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošljajo na »Inseratni oddelek Edinosti« Ulica Sv. Frančiška Asiškega 20, pridržuje